Realistické drama

1883 otevření Národního divadla

Ladislav Stroupežnický (1850 – 1892)
dramaturg ND

- **Naši furianti**
  (starosta Dubský – syn Václav, radní Bušek - dcera Verunka, krejčí Fiala, vysloužilý voják Bláha, švec Habršperk)

Realistické drama

Dílo bratří Mrštíků

Alois Mrštík (1861 – 1925)
Vilém Mrštík (1863 – 1912)

- (A) Rok na vsi (román)
- (V) Pohádka máje (román)
- (V) Bestia triumphans

- (A+V) Maryša
  (drama; Lízal, Vávra, Maryša, Francek)

Realistické drama

bratři Mrštíkové: Maryša

(F … Francek, M … Maryša)

F: Nu, tak to zůstat nemůže. Jemu ti přece nenechám –

M: A co chceš teda po mně?

F: Do Brna chcu jít. Mám tam prácu pro tebe i pro sebe. Seber se a pojď se mnó!

M: Františku! –

F: Nu, co se díváš? –

M: Do Brna - - s tebó? - - Já – cizí žena?

F: Jaká – cizí žena?

M: Pro boha milosrdnýho – chlapče!

F: Čeho se bojíš?

M: Co to obméšlíš?! Dyť si to jenom rozvaž, co to po mně chceš?! (…) Dyť se netrápíš jenom ty, trápím se já taky, a víc než ty! Dyť já na tě myslím, kady chodím, a nikdo neví, co nocí pro tebe jsem nespala, proslzela dní. Co vytrpím od Vávry – o tom nemluvím, co vystojím pro tebe, ví jedině bůh a já, Vdaná su, ale srdcem sem ti zůstala věrna, Františku. – Dušu bych za tebe dala, jak ti mám ráda, ale to, co ty po mně žádáš – to ti, chlapče, udělat nemožu a nemožu. (…) Ne, nic se nezbraňuj – poslechni! Zanech těch myšlenek! Mně to udělej kvůli, když mě máš rád. – Nešťastná su, ale špatná nebudu, rozumíš mně?

Kompoziční výstavba dramatu

vychází z Aristotelovy teorie

- **expozice (seznámení s postavami a prostředím)**
- **kolize (střetnutí postav, rozvíjení dram. zápletky)**
- **krize (vyvrcholení konfliktu)**
- **peripetie (nečekaný obrat ve vývoji děje)**
- **katastrofa (vyřešení konfliktu)**